

سرشناسه: شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی
عنوان و نام پدیدآور: گزارش عملکرد فعالیتهای دینی شهرداری تهران، توسعه و
ترویج فرهنگ قرآن و عسرت (۱۳۸۸-۱۳۸۲) // مولف محمدعلی موهبتی، همکاران
عبدالرضا علامه - [و دیگران] زیر نظر سیدمحمدهادی ایازی.

مشخصات نشر: تهران: فرهنگ نما، شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و
فرهنگی، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری: ۲۳ ص: مصور (رنکی)، جدول (رنکی)، عکس (رنکی)، نمودار
(رنکی)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۱۶-۵۲-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: مولف محمدعلی موهبتی همکاران عبدالرضا علامه، الهام نیشابوری، مهدی
مازنی.

موضوع: شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی

موضوع: شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی -- گزارشها

موضوع: شهرداری -- ایران -- تهران

شناسه افزوده: موهبتی، محمدعلی، ۱۳۳۲

شناسه افزوده: علامه، عبدالرضا

شناسه افزوده: ایازی، سیدمحمدهادی، ۱۳۴۱ -- ناظر

رده بندی کنگره: JS۷۴۶۹/ت۱ش۹۲۵۱۱۵۶ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی: ۳۵۲/۵۵۱۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۵۲۸۲۷

انتشارات فرهنگ نما

عنوان: گزارش عملکرد فعالیتهای دینی شهرداری تهران، توسعه و

ترویج فرهنگ عفاف و حجاب (۸۸-۸۴)

ناشر: فرهنگ نما

ناشر همکار: معاونت فرهنگی شهرداری تهران

مؤلف: موهبتی، محمدعلی [زیر نظر دکتر سیدمحمدهادی ایازی]

ناظر چاپ: راحله گنجی، عبدالرضا علامه، الهام نیشابوری، فهیمه رضایی، مهدی مازنی

نوبت چاپ: اول ۹۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۱۶-۵۹-۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

نشانی ناشر: تهران - انقلاب - خیابان اردیبهشت - کوچه نوروز - پلاک ۲۲

تلفن: ۶۶۴۷۷۵۰۵-۶۶۴۹۵۷۹۵

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۷	رهنمود ها
۹	چشم انداز و اهداف
۱۱	مستندات قانونی
۲۰	چکیده گزارش
۲۴	گزارش عملکرد
۲۷	کارگاه های آموزشی و مهارتی
۳۱	همایش و جشنواره سجدول فعالیت ها
۳۳	نمایشگاه سجدول فعالیت ها
۳۵	جشن ها سجدول فعالیت ها
۳۷	مسابقات سجدول فعالیت ها
۳۹	نشریات سجدول فعالیت ها
۴۰	طرح های ابتکاری سجدول فعالیت ها
۴۰	تهیه و توزیع اقلام تبلیغی و ترویجی سجدول فعالیت ها
۴۱	جلسات و نشست ها سجدول فعالیت ها
۴۲	توره های ترویجی و آموزشی سجدول فعالیت ها
۴۲	سایر فعالیت ها سجدول فعالیت ها
۴۳	گزارش عملکرد شهرداری تهران در حوزه گسترش فرهنگ عفاف و حجاب اداره کل امور بانوان
۴۶	گزارش عملکرد سازمان فرهنگی و هنری در حوزه گسترش فرهنگ حجاب
۴۸	تحکیم بنیان خانواده
۵۰	گزارش عملکرد مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران در حوزه گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
۶۵	مجموع فعالیت معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران در حوزه حجاب و عفاف
۶۶	راهکارهای پیشنهادی در راستای ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ حجاب
۶۹	منابع و مأخذ

مقدمه

چنانکه در کلام وحی به صراحت آمده حجاب و در نتیجه آن عفاف اختصاص به زن ندارد بلکه برای رشد و تعالی مردان نیز مؤثر و لازم است. هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ و انتم لباسٌ لهنَّ^۱. ترویج و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب رسالت مقدسی است که به هر دلیل دچار تأخیر گردیده و به همین دلیل و به جهت عدم اهتمام لازم نسبت به آن جامعه و اولیای امور را گرفتار برخورد با پدیده بد حجابی کرده است که مع الوصف تاکنون نه موفق بوده و نه موثر. اکنون نیز نباید متغزلانه و در راستای مبارزه با بدحجابی اقدام به ترویج فرهنگ عفاف و حجاب نمود بلکه باید به عنوان یک ضرورت و اصل اساسی در مجموعه معارف و تمدن اسلامی به آن پرداخت و در این مسیر نیز از روش و سنت الهی و نبوی در باب ترویج معارف اسلامی منحرف نشده و دچار افراط و تفریط نگردید.

^۱ قرآن کریم، سوره نساء

شاید اغلب افراد تصور می‌کنند برخی از سنت‌ها بدلیل آنکه بسیار روشن و متداول بوده و بخصوص در تعالیم دینی هم نسبت به آن تاکید گردیده و در نسل‌های گذشته هم نسبتاً مورد اقبال قرار گرفته و رعایت شده‌است نیاز به تدبیر، برنامه‌ریزی و کار ندارد و به صرف اعلام همگان نسبت به آن اهتمام خواهند نمود که البته تجربه نشان داده که نوعاً این گونه نیست به‌خصوص آنکه شرایط اجتماعی بسیار متحول گردیده و قابل قیاس با گذشته نیست.

به هر حال کوتاه سخن آنکه در خصوص این موضوع بیش از یک راه وجود ندارد که بتواند مفید و مؤثر باشد و آن این که همگان با آگاهی و اشراف به جوانب امر در صدور ترویج فرهنگ حجاب و عفاف اسلامی و مبتنی بر تعالیم و روش‌های دینی و اسلامی که شرط لازم آن داشتن سعه صدر و رأفت اسلامی است برآیم چرا که اگر باز با حربه اجبار و الزام از طریق صدور دستورالعمل و بخشنامه بخواهیم اقدام نماییم. چنانکه در حوزه آموزش و پرورش کشور صورت گرفته نباید اثری بیش از آن را انتظار داشته باشیم. اساساً ترویج و گسترش فرهنگ با ادبیات مقابله و مبارزه ناسازگار بوده و تجربه نشان داده است که اگر نقض غرض نباشد حداقل نیل به هدف در آن متصور نیست. از این روی ارائه هر گونه راهکارهای اجرایی برای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب که بنحوی در بر دارند نوعی عتاب و تحکم باشد دچار نقص مشهود است.

البته بایستی از برخی اقدام‌های خیر صورت گرفته که در بردارنده فعالیت‌ها و سیاست‌های مفیدی است تقدیر و سپاسگذاری کرد لیکن ناگزیریم به نقص دیگر آن که همانا پرداختن صرف به برخی شرایط و الزامات و واقعیت‌های موجود که فاقد بررسی همه‌جانبه و ارائه شیوه‌های عملی، دینی و اجتماعی است توجه کنیم. گرچه تشخیص درد قدم اول و در

جای خود مهم است ولی تشخیص دردی که در جامعه مدتهاست به گونه‌ای فراگیر شده و هر روز گسترده‌تر شده و افراد جدیدی را مبتلا می‌کند نمی‌تواند کار مهمی باشد.

انتظار ما و جامعه دینی از متولیان آگاه و دلسوز ارائه راه علاج آن و تجویز نسخه شفابخشی است که خدای ناکرده عوارض جانبی آن بیش از فوائد درونی آن نباشد ناگفته پیداست که از هم اکنون می‌توان به صورت تقریبی در مورد برخی سیاست‌ها حدس زد که دستگاه‌های اجرایی نسبت به آن از خود عکس‌العملی شایسته نشان ندهند.

بنابراین وضع چنان خواهد شد که هست و یا آنکه کاسه از آش داغ‌تر شده و بدون در نظر گرفتن تبعات آن دست به اقدامی بزنند که پس از مدتی ناگزیر برای رفع تبعات آن همه امکانات و نیروها را بخود مشغول کند؛ شهرداری تهران بعنوان یک نهاد اجتماعی و صاحب دغدغه برای تحقق معالم دینی از مدتها قبل در کنار سایر فعالیت‌های فرهنگی اقدامات گوناگونی در سطح مناطق و محلات تهران در باب ترویج و تحقق فرهنگ عفاف و حجاب اعم از مطالعاتی، سیاست‌گذاری، کالبدی، ساختاری، طرحها و برنامه‌های اجرایی به انجام رسانده که به برخی از آن فهرست‌وار در این مکتوب اشاره می‌شود.

رجاء واثق دارد با گسترش اینگونه فعالیت‌ها در راستای تحقق راهبردهای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و هم‌چنین تلاش مضاعف کارگروه و ستاد ذریبط و سایر عوامل دست‌اندر کار در جهت اجرای مفاد برنامه پنج ساله شهرداری تهران شاهد تحقق منویات و انتظارات بحق در این زمینه باشیم.

این گزارش چکیده و جمع‌بندی فعالیت‌های معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران را در خصوص ترویج فرهنگ حجاب و عفاف، از مهر ماه ۱۳۸۴ تا پایان ۱۳۸۸ نشان می‌دهد و به منظور ملاحظه عموم شهروندان، مدیران، کارشناسان و اهالی محترم فرهنگ و هنر و استفاده از نظرات و نقدهای سازنده آن ارائه می‌گردد.

سید محمد هادی ایازی

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

رهنمودها

امام خمینی (ره)

حجاب به معنای متداول میان ما، که اسمش حجاب اسلامی است، با آزادی مخالفتی ندارد، اسلام با آنچه خلاف عفت است مخالفت دارد، و ما آنان را دعوت می‌کنیم که به حجاب اسلامی روآورند، و زنان شجاع ما دیگر از بلاهانی که غرب بعنوان تمدن بسرشان آورده است به ستوه آمده‌اند و به اسلام پناهنده شده‌اند.

مقام معظم رهبری

هر حرکتی که برای دفاع از زنان انجام می‌گیرد، باید رکن اصلی آن رعایت عفاف زن باشد. مساله خانواده که امروز یک مشکل اساسی در دنیاست از کجا ناشی می‌شود؟ از نحوه نگرش به مساله زن، یا از نگرش به ارتباط زن و مرد ناشی می‌شود.

